

Høringsnotat

Forslag til revidert forskrift og reglement for Oslo kommunes stipendordning

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn for høringen	side 1
2. Høringsdokumenter	side 1
3. Hovedpunkter i forslaget	side 2
4. Utfyllende informasjon om endringer i nytt forslag om forskrift og reglement for stipendutvalg	side 2
5. Tabell 1 Sammenstilling av gjeldende forskrift og forslag til ny forskrift	side 4
6. Tabell 2 Sammenstilling av gjeldende og nytt forslag til reglement for stipendutvalg	side 6

1. Bakgrunn for høringen

Oslo kommunes kunstplan har som ett av sine tre hovedmål å styrke Oslo som arbeidssted for kunstnere. Som oppfølging av dette gjennomførte Kulturretaten i 2020–2021 en evaluering av stipendordningen, med mål om å vurdere ordningens treffsikkerhet, forenkle strukturen og redusere antall stipendkategorier.

På bakgrunn av evalueringen fikk Kulturretaten i 2024 i oppdrag å revidere forskriften og tilhørende styringsdokumenter. Forslag til revidert forskrift ble sendt på høring høsten 2024, og byrådet behandlet de reviderte dokumentene i januar 2026. Kulturretaten sender nå de reviderte dokumentene på ekstern høring.

Gjeldende Forskrift om Oslo kommunes stipend til kunst- og kulturformål ble fastsatt av byrådet 11.5.2010 med hjemmel i bystyrets vedtak 11.11.2009 sak 341 og lov 25.9.1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 6.

Høringen gjennomføres i tråd med § 37 i forvaltningsloven (<https://lovdata.no/lov/1967-02-10/§37>) samt Oslo kommunes krav til god forvaltningsskikk.

2. Høringsdokumenter

- [Forslag til ny forskrift om kunst- og kulturstipend, Oslo kommune, Oslo](#)
- [Forslag til nytt reglement for stipendutvalget for Oslo kommunes kunst- og kulturstipend](#)

Her finner du eksisterende forskrift og retningslinjer:

- [Forskrift om Oslo kommunes stipend til kunst- og kulturformål, Oslo kommune, Oslo](#)
 - [Retningslinjer for stipendtildelinger](#)
 - [Reglement for stipendutvalget i Oslo kommune](#)
-

3. Hovedpunkter i nytt forslag om forskrift og reglement for stipendutvalg

1. Forenkling av styringsdokumenter

Forslaget følger evalueringens anbefaling om å samle styringen i én forskrift og ikke ha egne retningslinjer. Dette er ment å gi en mer oversiktlig og brukervennlig modell.

2. Reduksjon i antall stipendkategorier

Forslaget innebærer å redusere dagens seks kategorier til tre:

- Arbeids- og diversestipend
- Etableringsstipend
- Internasjonal kulturutveksling

3. Tydeligere hovedmålgruppe: prioritering av profesjonelle kunstnere i det frie feltet

Forslaget prioriterer profesjonelle skapende og utøvende kunstnere, med rom også for kunstfaglige formidlere og forskere.

4. Tydeliggjøring av stipendets formål: arbeidstid og kunstnerisk fordypning

Stipendene skal primært finansiere kunstnerisk arbeidstid. Diversestipendet omdøpes til Arbeids- og diversestipend.

5. Ny modell for stipendutvalg med krav til fagfelleevaluering, mangfold og kompetanse

Utvalget skal bestå av representanter fra det frie feltet, og oppnevningsperioden foreslås redusert til to år, med mulighet for forlengelse to ganger (maksimalt seks år).

4. Utfyllende informasjon om endringer i nytt forslag om forskrift og reglement for stipendutvalg

Oslo kommune har i forslaget:

- ... fulgt evalueringens anbefaling og flere innspill i forrige høringsrunde om å poengtere at skapende og utøvende kunstnere skal prioriteres som hovedmålgruppe (§ 6. *Vurderingskriterier*: «Ved stipendtildeling skal skapende og utøvende kunstnere i det frie feltet prioriteres»). Samtidig følges også anbefalingen om å i større grad åpne opp for det frie feltets forskning,

formidling og kritikk, da dette er en viktig del av kunstens økosystem og et viktig bindeledd mellom kunsten og offentligheten (§ 2. *Hvem kan motta stipend*: «Stipend kan tildeles yrkesaktive og nyutdannede kunstnere og kulturarbeidere innen alle kunstformer, registrert med bostedsadresse i Oslo på søknadstidspunktet. Med kulturarbeider menes de ulike fagpersonene innen et bredt kulturfelt, inkludert forskere, formidlere og kritikere, som søker stipend til prosjekter og arbeid som ligger utenfor et eventuelt ansettelsesforhold»).

- ... i tråd med anbefalingen i evalueringen redusert og forenklet antall stipendkategorier, og følger anbefalingen om at det er diversestipend og etableringsstipend som treffer behovet best og bør beholdes. Det er disse kategoriene som har desidert høyest søkertall (rundt 85 % årlig).
- ... fulgt anbefalingen fra evalueringen om at stipendene skal gå til å dekke arbeidstid og kunstnerisk fordypning, og at dette skal tydeliggjøres i forskrift. Diversestipend har endret tittel til Arbeids- og diversestipend i tråd med dette. (§5 *Stipendkategorier*).
- ... fjernet kategoriene Munch- og Vigelandstipend, Talentstipend og Kulturprofilstipend. Dette er i tråd med evalueringen, og begrunnes med at de blant annet fremstår som utydelige og lite relevant for kunstfeltet, og ikke fungerer som intendert. Kulturetaten erfarer at søkningen til disse kategoriene er lav. Det er også lagt vekt på at ingen av innspillene i høringsrunden i 2024 etterlyste videreføring av kategoriene. Det er i forslaget lagt vekt på at de foreslåtte kategoriene har generelle formål, og vil kunne fange opp flere av søkerne som søker de fjernede kategoriene. Dette underbygges også ved å inkludere kulturarbeidere, kuratorer, kritikere og kunst- og kulturforskere i forskriftens paragraf 2: *Hvem kan søke stipend*.
- ... valgt å tilbakeføre Internasjonalt stipend: Med grunnlag i evalueringens anbefaling og lave søkertall over flere år, valgte Kulturetaten å fjerne kategorien *Stipend til internasjonal kulturutveksling* i forskriftsutkastet som ble sendt på høring i 2024. Det kom tilbakemelding fra enkelte innspillsgivere med ønske om at dette reverseres, da stipendet dekker et behov hos målgruppen og i kunstfeltet for øvrig. I tillegg ble det diskutert i gjeldende stipendutvalg, som mente at fjerning av kategorien er uheldig. I dette forslaget videreføres derfor internasjonalt stipend som en tredje kategori, med begrunnelse at det kan ha stor betydning for den enkelte kunstner og Oslo som kunst- og kulturby (§ 5. *Stipendkategorier*).

- ... tydeliggjort hvem som kan søke etableringstilskudd, ved å definere og tallfeste hva som menes med etableringsfase, og fjernet aldersangivningen (§ 2 *Hvem kan motta stipend*: «Nyutdannede og nyetablerte kunstnere og kulturarbeidere kan motta etableringsstipend, jf. § 5 første ledd nr. 2. Med nyutdannet menes senest tre år etter avsluttet relevant utdanning på søknadstidspunktet. Søkere under utdanning kan søke stipend, men stipendperioden kan ikke begynne før utdanningen er avsluttet. Det kan gjøres unntak fra utdanningskravet hvis søker er nyetablert på annen måte. Søknaden må i slike tilfeller begrunnes»).
- ... åpnet opp for at det er mulig å søke flere stipendkategorier hvert år (§ 5. *Stipendkategorier*: «Det er mulig å søke flere stipendkategorier, men én person eller kunstnergruppe kan kun tildeles ett stipend per år. Etableringsstipend, jf. første ledd nr. 2, kan kun mottas én gang»).
- ... vektlagt fagfelleevaluering gjennom stipendutvalgets sammensetning. De fleste innspillsgiverne høsten 2024 kommenterte stipendutvalgets sammensetning. Etter bearbeidelsen av I forslaget er det derfor i større grad tydeliggjort at utvalget skal bestå av representanter fra det frie feltet: (Reglement for stipendutvalget §2. Sammensetning: ««Stipendutvalget skal bestå av representanter fra det frie kunst- og kulturfeltet. Hvis det er nødvendig, kan det åpnes for utvalgsmedlemmer fra relevante kunst- og kulturvirksomheter. Utvalget skal, i den grad det er mulig, gjenspeile Oslos mangfoldige befolkning. Kravene til kjønnsbalanse i likestillings- og diskrimineringsloven § 28 skal overholdes»). Etter innspill i høringsrunden i 2024, foreslås kortere oppnevnellesperiode og maks antall år i dette forslaget: «Stipendutvalget skal bestå av seks medlemmer, alle med personlige varamedlemmer. Medlemmene velges for en periode på to år. Medlemmene kan gjenvelges to ganger, slik at maksimal periode et medlem kan sitte i utvalget, er seks år.»

5. Tabell 1: Sammenstilling av gjeldende forskrift og forslag til ny forskrift (laget med hjelp av KI)

Tema	Gjeldende forskrift	Nytt forslag	Hovedendring
Formål	Vekt på kvalitet, nyskaping, forskning, tilgjengelighet og bredde. Skal komme	Vekt på fordypning og utvikling for profesjonelle kunstnere og	Formålet snevres inn mot <i>profesjonelle utøvende og skapende kunstnere</i> og

	byens innbyggere til gode og støtte kommunens kulturprofil.	kulturarbeidere i Oslo. Fokus på kvalitet, nyskaping og mangfold.	<i>fordypning/utvikling, mindre på å "komme innbyggerne til gode".</i>
Virkeområde / hvem som kan søke	Kunstnere, kulturarbeidere og forskere. Må ha bostedsadresse i Oslo innen 31. desember året før. Unntak for forskningsstipend og internasjonal utveksling.	Yrkesaktive og nyutdannede kunstnere og kulturarbeidere. Bostedskrav på søknadstidspunktet. Utenlandske søkere kun i internasjonal utveksling.	Bostedskravet endres; tydeligere krav om profesjonell virksomhet.
Stipendkategorier	Seks kategorier, bl.a. Munch/Vigeland, unge talent, etableringsstipend, internasjonal utveksling, kulturprofilstipend, diversestipend.	Tre kategorier: arbeids- og diversestipend, etableringsstipend, internasjonal utveksling.	Stor opprydding: fjerner Munch/Vigeland, unge talent, kulturprofilstipend. Færre kategorier og mer generelle formål.
Vurderingskriterier	Kvalitet, gjennomførbarhet, verdi for byens innbyggere, mangfold.	Kvalitet, egenart, mangfold i tildelingene, kompetanse, bidrag til Oslos kunst- og kulturliv.	<i>"Kommer innbyggerne til gode"-kravet bortfaller som hovedvilkår. Nytt: tydelig prioritering av "skapende og utøvende kunstnere i det frie feltet".</i>
Vilkår for bruk av stipend	Må komme byens innbyggere til gode; vesentlige endringer fører til bortfall.	Må brukes i tråd med søknaden; endringer må godkjennes av Kulturetaten.	Mindre fokus på innbyggerdimensjonen; mer standardisert saksbehandling.
Bortfall / tilbakebetaling	Lik struktur, men mer knyttet til feil bruk / manglende rapport.	Tilsvarende, men tydeligere og mer detaljert.	Harmoniseres med kommunens generelle tilskuddsregler.
Stipendutvalg og vedtaksmyndighet	Byråd fatter vedtak for de fleste stipender;	Kulturetaten fatter alle enkeltvedtak	Vedtaksmyndigheten flyttes fra byråden til Kulturetaten. Endring i

	Kulturetaten for diversestipend.	etter innstilling fra stipendutvalget.	forskriftsteksten innebærer at lovverket harmoniseres med dagens praksis.
Retningslinjer	Byråden lager retningslinjer.	Gir byråden hjemmel til mindre endringer, men Kulturetaten har tydeligere forvaltningsrolle.	Retningslinjene bortfaller. Regelverket forenkles og tydeliggjøres.

6. Tabell 2: Sammenstilling av gjeldende og nytt forslag til reglement for stipendutvalg (laget med hjelp av KI)

Tema	Gjeldende reglement	Nytt forslag	Hovedendring
Overordnet mandat	Utvalget lager kunngjøringstekst, behandler søknader, gir innstilling til byråden, avgjør diversestipend, og forbereder klager.	Utvalget behandler søknader og avgir innstilling til direktøren for Kulturetaten.	Endring innebærer at teksten i regelverket harmoniseres med dagens praksis.
Klagebehandling	Utvalget forbereder klager og gir anbefaling.	Ikke omtalt som del av utvalgets oppgaver.	Endring innebærer at teksten i regelverket harmoniseres med dagens praksis.
Sammensetning - institusjoner vs. frie feltet	Seks medlemmer: representanter fra kunsthøyskoler, ikke-kommunale institusjoner, Munch/Vigeland-museene, Deichman.	Representanter fra <i>det frie kunst- og kulturfeltet</i> . Institusjoner kan brukes ved behov. Krav om mangfold og kjønnsbalanse.	Betydelig dreining bort fra institusjonsrepresentasjon → mot profesjonelle kunstnere i det frie feltet.
Oppnevning	Oppnevnes av fagbyråd.	Oppnevnes av fagbyråd, men basert på <i>innstilling fra sekretariatet</i> .	Endring innebærer at teksten i regelverket harmoniseres med dagens praksis. Presisering vedr. sekretariatets innstilling: «Sekretariatet innhenter forslag til utvalgsmedlemmer fra relevante medlems- og interesseorganisasjoner og,

			ved behov, offentlige og private virksomheter»
Oppnevningsperiode	Fire år, én gang gjenoppnevning (maks 8 år).	To år, kan gjenvelges to ganger (maks 6 år).	Kortere perioder – større utskiftning i utvalget.
Krav til kompetanse	Bred faglig kompetanse, men definert via institusjoner.	Kandidater skal ha bred faglig kompetanse på tvers av sjangre. Mangfold skal gjenspeiles.	Mer fleksible og mangfoldorienterte kompetansekrav.
Sekretariatets rolle	Bistår med kunngjøringstekst, forbereder søknader og klager, skriver referat, følger opp stipend og rapportering.	Kulturetaten lyser ut stipend, veileder søkere, skriver innstillingsutkast og drifter møter.	Mer konsentrert og tydelig sekretariatsrolle. Endring innebærer at teksten i regelverket harmoniseres med dagens praksis.
Honorar	Honoreres etter reglement for folkevalgte. Kommunalt ansatte får ikke honorar.	Honorar etter forskrift om folkevalgtes rettigheter (samme kategori B). Kommunalt ansatte får ikke honorar.	I hovedsak videreført, med oppdatert hjemmel.
Forvaltningslov	Skal følge forvaltningslovens regler og habilitet, taushetsplikt mv.	Skal følge forvaltningsloven kapittel II–IV, og ulovfestede prinsipper om likebehandling og saklighet.	Presiserer hvilke kapitler som gjelder; tydeligere rettslig ramme.